

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An minores possint esse executores testamentarij. Et quid, si minor expleuit 17. annum. Et minor, si expleuit 17. annum, an possit esse Procurator ad negotia, vel habere debeat 25. annos. Et quid ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76413)

appellatione fratrum executorum sorores etiam comprehenduntur, Probat.

3. *Primo*, quia in ultimis voluntatibus masculinum concipit foemina, l. *seruus legatus*, in *principio*. §. *si de pueri*. §. l. *qui duos*. de leg. 3. l. *inter stuprum*. §. *si ff. de verborum signif.* l. *si ita scriptum*, de legat. 2. & (pluribus relatis) sequitur Antonius Gabriel *commun. opinio. tit. de verborum signif. num. 7.* & alij *conclif. 6.* Decius in d. l. *foemina*. ff. de reg. iur. num. 90. §. 91. §. 103. Peregrinus de fidei commissis, art. 25. n. 2. Fachinaus *controu. lib. 8. cap. 97. vers. sed hoc est natura huius*, Emanuel Costa in c. *si pater*, de testam. in 6. l. *part. verb. si utrumque*. n. 1. & aliis, Quod siue sit ex proprietate sermonis, siue per extensionem, foemininum sub masculino comprehenditur, ex eodem Costa *ibi*. Menochio de *presumpt. lib. 4. presumpt. 84. n. 2. & 3.* maxime prout ipse n. 4. asserit, in ultimis voluntatibus.

4. *Secundo*, quia illud praecipue locum habet, quando materia, de qua agitur, ita conuenit mulieribus, sicut & masculis, nec inter eos diuersitatis ratio inuenitur, Philip. Decius in d. l. *foemina*. ff. de reg. iur. vbi additio num. 13. vers. *Sed ista limitatio*, Menochius *dicto a presump. 84. num. 4. per totum*; Peregrinus *dicto art. 25. num. 5. ibi: per identitatem rationis*, Fachinaus *dicto c. 97. vers. Sed hoc est natura huius contractus*. Vnde cum executio, & commissio testamentaria ita conueniat masculis, sicut foeminis: quia iure eis permillum est (ex dictis) consequens est, vt sorores comprehensae censentur.

5. *Tertio*, quia appellatione fratrum regulariter veniunt sorores, l. *tres fratres*, ff. de *partis*, l. *fratres*, C. de *inoff. iusto testamento*, Anton. Gabr. de *concl. 6. n. 3. & 4. & n. 110. & 111.* Quod etiam est in ultima voluntate ex l. *Lucius*, §. *questum*, de legat. 3. l. *Lucius*, §. *Menia*, el. 2. ff. ad *Trebellian.* Bart. Angel. Paul. de Castro, Fulgosiis, & Iason, quos sequitur Anton. Gabr. d. *concl. 6. n. 9. & 10.* Quod etiam in statutis locum habet, in quibus soror fratris appellatione continetur idem Anton. Gabr. ex Bald. Alex. Bolog. & Corneio. n. 28. Quae omnia maxime militat vbi est eadem ratio, ex Decio d. n. 113. Anton. Gabriele d. n. 29. Menoch. d. n. 4. Peregr. d. n. 5. quia quando diuersa procederet, masculinum foemininum non comprehendit prout magna Doctorum copia congerit Anton. Gabr. n. 49. Vnde cum inter masculos & foeminas diuersitatis ratio constituit non valeat, ex eo, quia materia executionis & commissionis testamentaria masculis, & foeminis permittitur, & conuenit, ex eodemmet Baldo, Decio, Couarr. & Molina: necessario asserendum est eisdemmet authoribus, sorores comprehensas censeri. Nec ratio imbecillitatis ingenij mulierum ad propositum facit, cum potius perfectum (quoad hanc materiam) iudicetur, cum iure mulieres executrices & commissariae testamentariae nominari valeant, ex eodem Baldo, Decio, Couarr. & Molina in locis superius adductis. Et haec omnia docet Carpius loco citato, vbi etiam doctè pertractat aliam questionem: Vtrum mulier nupta nominari possit à tertio executrix & commissaria testamentaria.

Sup. hoc magis late in ref. preterita.

RESOL. VIII.

An minores possint esse Executores testamentarij?

Et quid si minor expleuit 17. annum?

Et minor si expleuit 17. annum an possit esse Procurator ad negotia, vel habere debeat 25. annos? Et quid ad iudicia? Ex p. 8. tr. 5. Ref. 6.

§. 1. **A**D hoc dubium sic responderet Cardinalis de Lugo de *insist. tom. 2. disp. 24. sect. 16. n. 324.* Impubes executor esse non potest, bene tamen mi-

nor, si expleuit 17. annum, vt colligitur ex cap. qui generaliter, §. *ult. de procur. lib. 6.* Ita ille, & ante illum Sanch. in *opusc. tom. 2. lib. 4. c. 1. dub. 10.* & nouissimè VVadingus de *contract. disp. 4. dub. 13. §. 1. num. 1.*

2. Sed hanc sententiam libenter admitto quoad negotia ex cap. qui generaliter, §. *ult. de procur. in 6.* ex quo, qui decem & septem annos expleuerit, potest esse procurator ad negotia. Non assentior tamen Cardinali de Lugo, Sanchez, & aliis, quoad iudicia: in his enim minor viginquinque annis executor & commissarius haudquaquam esse potest, ex ratione textus dicti capituli qui generaliter, §. *ult.* in illis verbis: *ad iudicia tamen, nisi maior viginquinque annis fuerit, deputari nequiuert.*

Rectè igitur varios casus circa praesentem difficultatem distinguit Carpius de *execut. testam. lib. 1. c. 8. n. 3.* & seq. quem omnino videbis.

RESOL. IX.

An Clerici possint eligi in Executores testamentorum tam ad pias causas, quam ad prophanas?

Et quid de Cardinalibus, Archiepiscopis, & Episcopis? Et an hoc etiam procedat, quando Clericus deputatur Executor testamenti simul cum laico? Ex p. 8. tr. 5. Ref. 7.

§. 1. **A**Liqui opinati sunt hoc posse fieri solum ad pias causas. Ita Ansalduus *tract. de iurif. part. 2. tit. 11. cap. 29. n. 12.* & Speculator *tit. de instrum. edit. §. nunc verò aliqua n. 73. in fine, & n. 74. in princip.* & Iacobus à Camibus de *execut. vlt. volunt. part. 3. n. 40. & seq.*

2. Sed haec opinio est prorfus refellenda, & ideo ego puto Cardinales, Archiepiscopos, Episcopos, & omnes Clericos posse executores testamentorum effici, non solum ad pias causas, sed etiam ad prophanas, quia licet Clerici curam secularium actuum recipere non debeant, l. 1. q. 1. c. 1. *et quidem*, nec esse ministri laicorum; hoc tamen est speciale in executione testamentorum, etiam ad non pias causas, vt possunt esse, vt notatur in c. 2. de *testam. in 6.* Et ita docet cum pluribus Sanchez in *opusc. to. 2. lib. 4. c. 1. dub. 40. n. 1.* quibus adde VVadingum *in tract. disp. 4. dub. 13. §. 1. n. 1.*

3. Et nota hoc etiam procedere quando Clericus deputaretur executor testamenti simul cum laico, quia licet in officio dispar professio esse non debeat, ex c. in *nona 16. c. 1. hoc intelligitur quando admittuntur, vt vnum corpus, vel vt vnum Collegium. Ita Sanchez vbi supra.*

4. Et ratio horum omnium est, quia licet causa non sit pia, in qua executio seu commissio à testatore relicta est, tamen officium charitatis est, eius voluntatem ad effectum perducere, Authent. de *hered. & falcidias*, in §. *si verò expressim designauerit*, ibi, *iuste, & pie; & ibi, pie agendo, collat. 1.* iniustum, imò impium esset Cardinalem, Episcopum, & consequenter quemlibet alium Clericum voluntatem defuncti non perficere, cum testator, qui eos nominauit, ex hac luce migrauerit, & alium, vel alios executores testamentarios, de quibus confidere possit, nominare minimè valeat argument. text. in l. 1. C. de *sacro sanctis Eccles.*

RESOL. X.

An Fratres Minoribus possint committi nominatio Executorum alicuius testamenti?

Et ad hoc an in Fratre Minore requiratur facultas à suo Prelato? Ex p. 8. tr. 5. Ref. 8.

§. 1. **R**espondeo posse, tam, quia hoc non est esse proprium executoris: tum quia ratio prohibi-